

עלון קיבוץ ניר דוד (תל עמל)

ספטמבר 2024

חצבים – מאיר שלו

בשנה הראשונה מוציא הזרע עלעל אחד,
פגיון זעיר וירק,
ומפתח בצלצל קטן וענג.
שנה אחרי שנה הוא מתפתח וגדל,
מוציא ומעבה שרשים,
מרבה גלדים למטה ועלים מעל,
ובהגיעו לגדל של אגרוף יכל הבצל להצמיח
את שרביט הפריחה הראשון שלו.
אחרי עשר שנים של המתנה וסבלנות,
הפריחה הראשונה ממלאת את הלב
שמחה מיחדת,
כמו צפית ימים רבים
להתממשות של אהבה.
[מתוך "גינת בר"]

ציור של עינת אברהמי (מהפייסבוק)

ראו בעלון עוד על החצב

מה בעלון

עלון ספטמבר הוא עלון של התחלות. אמנם ראש השנה העברי יחול בתחילת החודש הבא (כבר מעבר לפינה), אולם שנת הלימודים נפתחה, ולכבודה נערכו הרבה מעברים, ועמם סיכוי לשינוי והתפתחות. לכן נקדיש בעלון מקום נרחב להתחלות חדשות בחינוך ולחוויה חינוכית.

אם בעלון אוגוסט הקדשנו מקום למסיימי י"ב, הפעם נציין בהתרגשות את העולים לכיתה א', פעם ראשונה באוטובוס הצהוב, ואת העולים לחטיבת ביניים, המפליגים אל גאון הירדן.

התחלתי מחודש זה מסורת חדשה, ומקווה להתמיד בה, שתעניין את הקוראים ושימצאו לה שותפים.

"שיחה בשניים" מפגישה שני אנשים מהקהילה החולקים ביניהם משהו משותף, והם מדברים עליו.

לרגל פתיחת שנת הלימודים, נפגשו **גיל טובין וברכה רפמן** לשיחה על הוראה וחינוך.

בנוסף, יהיו בעלון כתבות המתייחסות אף הן ללוח השנה; **עידו גופר** יספר על החצב ו**דרור סגל** על המטעים שהיו ונעלמו משדותינו.

למפונים לוח שנה נוסף על הרגיל, ספירת הזמן בו אחרת. תקראו על כך בשיחת סלון.

ועוד הרבה דברים, קבועים ומשתנים. **עלון על אנשים.**

כאן המקום לברך את **אלון נגלר** שהתגייס לצה"ל, ולבקש ממך: שמור על עצמך.

ברצוני לציין את שמות האנשים הכותבים לעלון בקביעות, או לסירוגין ותורמים בכך מהידע שלהם, מפועלם בקהילה או מתחומים הקרובים לליבם.

בראשונה, את **אורי קלס** שמחבר בכל חודש, שנה אחר שנה, תשבץ היגיון, שיש לו פותרים נאמנים.

את **ברכה רפמן** שכתבה בנושאי תקשורת הורית.

את **אסנת דגני** שראיינה משפחות ואמנים מקומיים.

את **שלמה גלזר** שראיין בעלי תפקידים ואת **יפתח רונן** המדווח מעת לעת על הנעשה במשק.

את **דרור סגל** שמזכיר נשכחות דווקא מהעבר הקרוב.

את **עידו גופר** שפותח צוהר מעולמות של שיטוט. ואת **רותם וערן מאירי** שהביאו חומרים על שמירת הסביבה.

את בנות התרבות; קודם **הילה דגני** ועכשיו **ענת שורץ ונעמה קול**, המסכמות בכל חודש את הפעילות

התרבותית. את **גלי אשכנזי** המביאה את חדשות הספורט המקומי.

לכולכם, תודה והוקרה.

עלון מס. 4 בשנת 2024, מס. 2294 למניין עלוני הקיבוץ

שותפים לעלון: אורי קלס / איילת איכנוולד / אסתי בר טל / ברכה רפמן / גיל טובין
דרור סגל / זהר טובין נוימן / טל דפנא / נועה יחיאלי / נעמה קול / עידו גופר
עמוס מוזר / עמרם שורר / ענת שורץ
חוגג יום הולדת עגול: ערן גונן
מברכים: ספי פרי (טקס חנוכת בית התרבות) / עידן בקל (את משפחת וולך אבקסיס)
איסוף תמונות של ילדים: אורית אנוך (קבוצת עוגן, א') / אורית שלם (קבוצת עיט, ז')
נתוני אוכלוסיה: כרמית נגלר

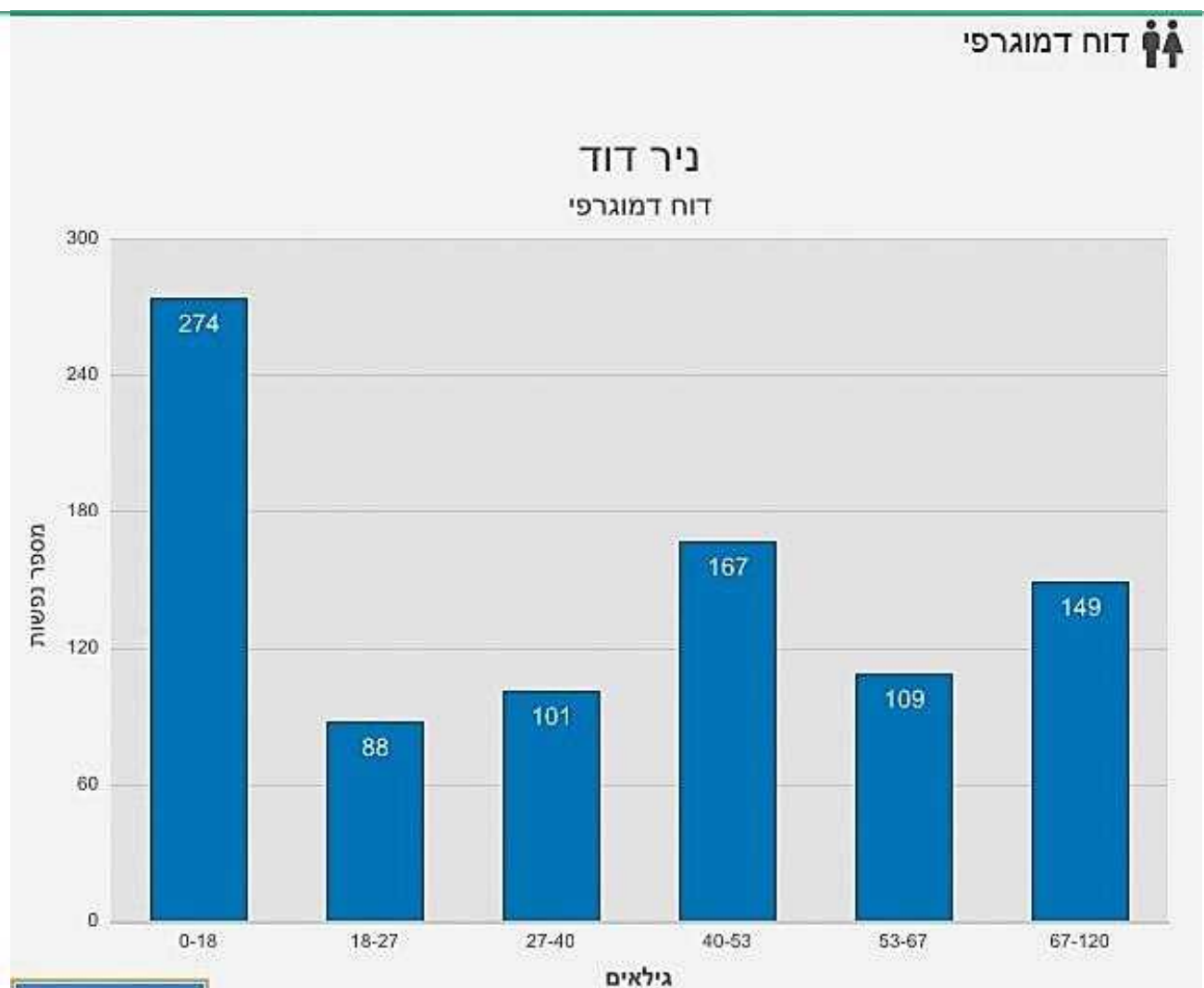
עיצוב הלוגו החדש: עדי מידה
עיצוב פלייר הגיל הרך: עינת אזולאי רותם
תמונות: ארכיון ניר דוד / פרטיים / שחר גורן / תרבות
הבאת העלון לדפוס: כרמית נגלר
תודה מיוחדת ליהודית אייל על חומרי הארכיון ועל ההגהה

עורכת: סמדר יחיאלי
עלון פנימי, כל הזכויות שמורות

ספטמבר 2024

נתוני אוכלוסייה, קהילת ניר דוד ערב ראש השנה תשפ"ה

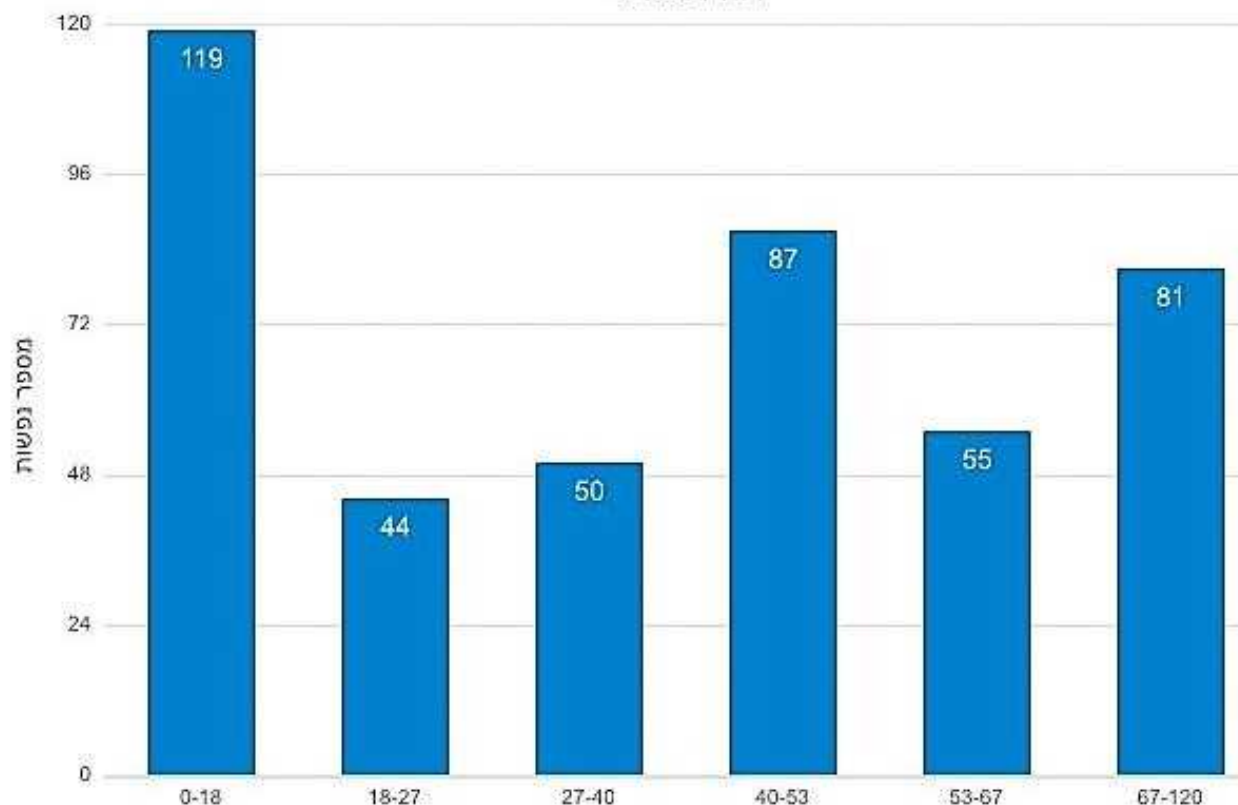
אוכלוסיית ניר דוד מונה 888 נפש. מתוכם 322 תושבים

פילוח לפי גילאים

נִיר דוּד

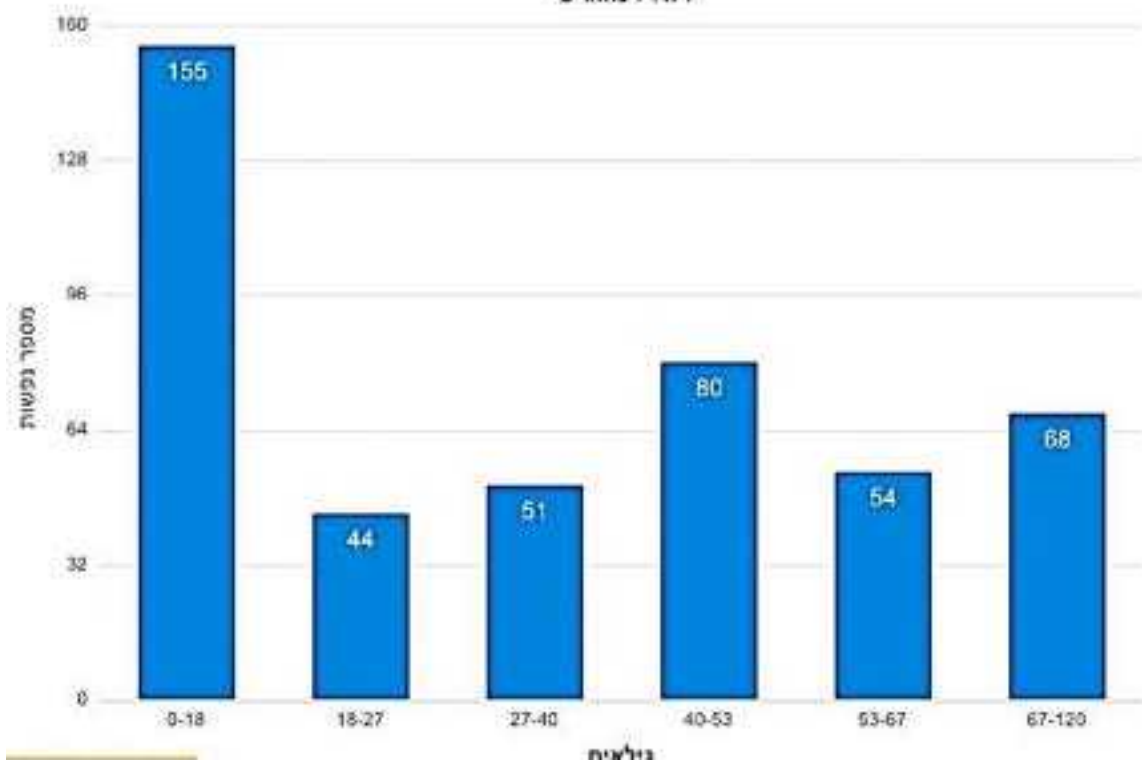
דוח דמוגרפי

פילוח לפי המין הנשי - סה"כ 436

נִיר דוּד

דוח דמוגרפי

פילוח לפי המין הגברי - סה"כ 452

שלוש כיתה א'

נא להכיר: קבוצת עוגן; 17 בנים ובנות

התחילו כיתה א' בבית ספר רימון

מתוכם 3 ילדים מקהילת המפונים

ליהיא מיה גולן של שיר

עדי מורגן של אלה ותומר

בארי שפירא של עיינה ואסף

דוריה שלום של סיון ועמי

ענבר מאירי של רותם וערן

קמה אנוך של אורית וארנון

אייל ורדי של שירה וצפריר

אליעד חן של שרית ואלון

ניב מנצור אזולאי
של אביה ותמיר
מפונה מיד מרדכי

טל עמיחי של מור ואייל

שני נוימן של זהר ואריאל

רנה עזרא זמיר של זהר ואלי

אבישי דוד שקד
של רלי ורענן
מפונה מקריית שמונה

נרי ויסמן של מאיה וערן

ירדן שמאלי של שירה וניר

גלי אלמליח של נועה וטל
מפונה מקיבוץ אילון

תום קול של נעמה ואלון

ילדים – אביתר בנאי

כָּל בִּקְרָא אֲנִי קִם מִקֶּדֶם
לְהַכִּין לָךְ אֶת הַבִּקְרָא
מִסֵּדֶר לָךְ אֶת הַתִּיק עַל הַגֵּב
אֶת הַדֵּלֶת פּוֹתֵחַ
הָרוּחַ פּוֹרֶצֶת פְּנִימָה
דֶּרֶךְ עֵינֶיךָ הַגְּדוּלוֹת
וּלְרַגַע נִדְמִית בְּעֵינֵי הַדֵּלֶת
לִלְעֹא אֲרִי

וּלְבִי מִבְקֵשׁ תְּהִיָּה נֶשְׁמֶר
תְּהִיָּה אֶהוּב וְקָרוֹב
וְתִמִּיד תִּלְךָ בְּשִׁדּוֹת שֶׁל אֵמֶת
בְּשִׁדּוֹת שֶׁל שְׂמֵחָה וְיִפִּי
וּלְבִי כּוֹרֵעַ וּמִשְׁתַּחֲוֶה
חֶסֶד מְלִבּוֹ בּוֹשָׁה וְעֵלְבּוֹן וּפְחַד

בוקר יום ראשון לכתה א' – זהר טובין נוימן

ואני קמה לפניך
חוץ מהכריך ובקבוק-המים, המחברות וכלי-הכתיבה
אני מכניסה לך בתיק את הלב שלי
ומבקשת שתהיה שמור ומוגן בדרך.
שזה יהיה עוד חלק משובח במסע הזה שהוא החיים שלך
שתהנה מהמרחבים, מהעצמאות, מהלמידה.
שתמצא את עצמך בתוך המקום החדש הגדול והלא ידוע הזה שנקרא ביתספר,
שתרגיש מוערך ואהוב ויכול. שתרגיש שמבינים ורואים אותך.
אני מבקשת שחוץ משפה וחשבון, שתלמד שם גם להיות טוב לעצמך ולאחרים,
שתלמד לבקש עזרה כשצריך, שתדע ללמוד מהקשיים.

שתלמד שיש עוד אלף אפשרויות חוץ מאלה שמצאת בעצמך.

שתדע לשמור על השמחה

שתלמד שם עוד על חברות-אמת ועל אמפתיה, על כוח של קבוצה.

שתהיה חבר כזה שאפשר תמיד לדבר איתו ולהיעזר בו.

שתמיד יהיה לך לפחות חבר אחד כזה איתך.

שתהיה אתה חבר לעצמך.

שתיכנס אל השער כל בוקר בסקרנות גדולה

ושהיא תישאר לך גם בסוף היום, כל יום.

שתשמח, שתחקור, תגלה את העולם ואת עצמך.

שתרוץ ותשחק בהפסקות, שתלמד משחקים חדשים.

שתצליח להבין וללמוד ולקבל את כל מה שיש לבית הספר לתת לך.

מחבקת אותך חזק וממלאת אותך בנשיקות.

לפני שאני סוגרת לך את התיק, אני מוסיפה את ההתרגשות שלי, את האמון שלי בך,

בכיס הקטן מכניסה לך אומץ ותקווה

ורגע לפני ששמה לך אותו על הגב, אני ממש מקווה שהשארתי בחוץ את הפחדים והחששות שלי –

כי מה לעשות שאף פעם לא הייתי אמא של ילד כל-כך גדול וזאת גם קצת כתה א' ראשונה שלי.

שלום כתה א' שלי

אוהבת אותך הכי בעולם הזה

ומחכה לראות אותך יורד מההסעה.

לכל החמודים שעלו לכתה א' (ולהורים שלהם) –

שתהיה שנת לימודים מוצלחת

שתיה לכולנו שנה טובה, שגרתית וטובה.

מינהלת הגיל הרך

אסתר בר-של, מינהלת הגיל הרך

אמא לאילון (בן 4), לני (בת 9-10) וגילן (בן הרבע לשש), נשואה לנדב (בן קיבוץ החותרים), גרים בקיבוץ בית אלפא השכן.

אשת חינוך כבר קרוב ל-25 שנים, מתוכן 10 שנות ניהול מערכות בגיל הרך.

בכובעי השני אני בעלת קליניקה פרטית בה אני מלווה התפתחותיות, יועצת שנת, מנצחת הורים ומלווה גם משפחות עם ילדי "קשב".

בכובעי השלישי אני סטודנטית באורים לניתוח התנהגות שנה ב'.

זוהי שנתי השישית כמנהלת הגיל הרך בניר דוד, אני מאמינה במערכת חינוך מקצועית המבוססת על מענה לצרכים ההתפתחותיים של הילד וחוריו, חוק מחויבות וקשר

לאקולוגיה המקומית של הקיבוץ וערכיו. בהצלחה לנו ושתהיה שנה טובה וטובה וטובה.

אורית אבריאן- יועצת ומנצחת הגיל הרך

אמא לשלושה גברברים, יועצת ומנצחת בגיל הרך, בעלת תואר שני.

מלווה מערכות ומלמדת במכללת אורנים.

גרה בקיבוץ הדור, מקום לא פחות יפה מניר דוד, רק שכיום רעש המטוסים קצת מפריע.

נהנית ללוות בשנה הרביעית את קהילת ניר דוד ואת צוותי הגיל הרך הנהדרים.

ענת קנול קרוזר - מנהלנית החינוך

מניר דוד, אמא של תום, טל ועידו

מנהלנית החינוך כבר שלוש שנים.

בית תינוקות-הדס

ז'קי מסניק- מובילת בית התינוקות הדס

נולדתי בברזיל, ובשנת 1990 עליתי לארץ, גרה בקיבוץ מסילות.
אמא ל-4 ילדים.

בברזיל סיימתי תואר ראשון בחינוך גופני ועבדתי כמורה לשחייה לתינוקות, למדתי באורנים מחנכת תינוקות ותנועה לגיל הרך.
עבדתי במסילות 20 שנה בחינוך, הובלתי שם את בית התינוקות 13 שנים.
למדתי גם מדריכת הנקה ודולה פוסט פארטום.
במסילות אני גם מלווה ועוזרת בהתנדבות לאימהות אחרי לידה.
עובדת בניר דוד משנת 2018, מובילה את בית התינוקות הדס.

מרגלית יחזקאל- סייצת חינוכית מובילה בבית הדס

בת 45, נשואה לאבי, מבית שאן. אמא לאליהו (19), ינון (16), אוריה (8).
עובדת כ-14 שנים בגיל הרך בקיבוצים.
בעלת תעודת מחנכות לגיל הרך, עובדת בניר דוד כשנתיים.

בת שבע שמעון-מטפלת בבית הדס

בת 49, מבית שאן.
אמא לשיילה (28), שוהם (26), עילוי (18).
ניסיון תעסוקתי של כ-20 שנים כטבחית עצמאית.
בשנתיים האחרונות התחלתי לעבוד עם ילדים בגיל הרך, עובדת בניר דוד כ-4 חודשים.

שושן שניר-מטפלת בבית הדס

בת 22, ממושב ח'בת ציון בעמק חפר, מתגוררת בימים אלה בניר דוד.
שירתתי בצבא בתור מדריכת נמר.
חדשה במערכת, הצטרפתי ממש בימים האחרונים.
מצפה ומתרגשת להתחיל את השנה.

פעוטון גפן

אווה וייס-מובילת פעוטון גפן

עליתי מצרפת לפני 20 שנה, בהכשרתי מורה לחינוך גופני, כיום מחנכת שנות ינקות. עובדת בניר דוד כ-13 שנים, מתוכן כ-12 שנים כמובילת הפעוטון, ובתחום החינוך קרוב ל-20 שנים.

מתגוררת כבר עשור במעלה גלבוע, נשואה להודי וייס, אמא ל: גדעון (13), נחשון (10) ושלהבת (6)

לתפיסתי חינוך לגיל הרך הוא אחד מהדברים החשובים ביותר לאנושות. ליווי התפתחותי תוך מתן אמון, ביטחון ואהבה לילדים, הוא המפתח לתקשורת בריאה ונכונה ולעולם טוב יותר.

איריס לוי- סייצת חינוכית מובילה בפעוטון

נשואה+2, גרה בבית שאן, עובדת בניר דוד כ-5 שנים. בעלת תואר ראשון בסוציולוגיה ומדעי החברה, בנוסף בעלת הכשרה של מטפלת בגיל הרך. בעבר עסקתי בעולם הניהול ואבטחת האיכות, היום עובדת עם ילדים. אני נהנית בעבודתי והיא גורמת לי אושר וסיפוק רב.

סיון כסינה- מטפלת בפעוטון

בת 38, מקיבוץ מסילות, מתחילה שנה חמישית בניר דוד. עבדתי ארבע שנים בפעוטון בקיבוץ חפציבה. למדתי אומנות ככלי שיקומי ואני אתחיל לעבוד במקביל כמדריכת תעסוקה בבית הסיעודי בבית אלפא. בנוסף יש לי עסק בצמיחה של סריגת קרושה ויצירה.

עדי כהנא- מטפלת בפעוטון

בת 24, מקיבוץ בית העמק, כיום גרה בניר דוד. נמצאת במערכת הגיל הרך כבר שנה וארבעה חודשים.

גנון כלנית

עדן סנדרוס- מובילת גנון כלנית

נשואה+1 מבית שאן. עליתי לארץ בשנת 2002 מקולומביה.

בהכשרתי עברתי קורס מטפלות לגיל הרך, והשתלמות מנהלי מעון.

בעברי עבדתי כסייעת בגן בצפון תל אביב, כמובילת קבוצה ואף ניהלתי מעון יום

במרגלות הגלבוע.

שמחה להיות כאן ולהוביל את הגנון יחד עם הצוות המקסים שלנו.

בהצלחה לכולנו!

שושי מלרזי- סייצת חינוכית מובילה גנון כלנית

גרה בבית שאן, אמא לארבעה ילדים, סבתא לליאן ותהל. עובדת בגיל הרך ניר דוד

משנת 2010.

מאחלת בהצלחה לכל הילדים ההורים והצוותים במערכת החינוך שלנו.

עמית עבדזי- מטפלת בגנון

גרה בניר דוד, עובדת בגיל הרך כשנה. בעברי עבדתי גם במסגרות

חינוך בלתי פורמליות, בגיל הרך, וליוויתי ילד עם צרכים מיוחדים בכיתה

א'. עבדתי במערכת הגיל הרך של קיבוץ גבע. אני זמרת ומורה לפיתוח

קול. מאוד אוהבת לעבוד עם ילדים ותמיד מחפשת את החיבור האישי

עם כל אחד מהם.

שי קרני- מטפלת בגנון

בת 20 מרעות, משוחררת טרייה משירות צבאי בתור מאבחנת החלת.

לפני כן הייתי בשנת שירות בחיפה דרך תנועת הצופים, מתחילה לעבוד

בניר דוד לקראת אמצע ספטמבר.

גן רימון

יהודית רבין-גנות אס, גן רימון

הננת משרד החינוך, בעלת תואר BED, נשואה לנדב, אמא לתבור ונבו. סבתא לטאייטו הכלב. גרה בניר דוד, עובדת בגיל הרך של הקיבוץ כבר 30 שנים, מתוכם כ-15 שנים במשרד החינוך. אוהבת את העבודה ואת הילדים. שמחה להיות כאן. שנה טובה!

אורנה טורקמן-סייעת חינוכית מובילה גן רימון, מובילה את הגן בחופשת משרד החינוך

נשואה ואמא לשלוש בנות: נועם בקבע בצבא (21.5), שחר משוחררת מהצבא (20), עמית עולה לכיתה ב' (בת 7.5).

למדתי לימודי מטפלות סוג 1 וסוג 2, עברתי השתלמויות חינוכיות רבות. בהכשרתי למדתי גם גרפיקה ממוחשבת.

עובדת בניר דוד כ-17 שנים במערכת הגיל הרך, בשנים האחרונות עובדת בגן רימון עם יהודית, מובילה את הקייטנות והחופשים במהלך השנה. בעבר הובלתי גם את הפעוטון בקיבוץ ועבדתי גם בבית התינוקות.

לייט גביש-מטפלת בגן רימון

המוטו שלי בחיים הוא: "תבוא עם חיוך", ואני משתדלת ליישם אותו במיוחד בימים אלה. בת 63, אם יחידנית לליעד בן ה-18. מאוד אוהבת את העבודה בגני הילדים, כי אין על עבודה עם ילדודס. עבדתי בעבר שנים רבות כמטפלת בקיבוץ בית השיטה, אוהבת לטייל, לצחוק, לעשות יוגה, לקרוא ספר טוב ולבלות עם אהוביי. בת קיבוץ חפציבה, חזרתי לקיבוץ לאחר שנים רבות שגרתי בחו"ל.

קיואה (קטן) ברקוביץ מטפלת בגן רימון

קיואה, כולם קוראים לי קיטן. גרה בניר דוד, נשואה להדר, בן קיבוץ ויש לנו 4 ילדים: שין (20), איירה (16), קדמה (13), טאו (10). נולדתי ביפן. בעברי עבדתי: במשפחתונים, גן יער ובגן רימון. חזרתי לפני כחודשיים לעבוד בגן רימון. בהכשרתי אני גם דולה ומדריכת הריון ולידה. לא חזקה בשפה העברית, אך אוהבת את הילדים ואת הקשר איתם.

גן רימון

שירה סקר- מתגברת את מערכת הגיל הרך על פי הצורך.

ממי עמי, גרה כרגע בקיבוץ, סטודנטית לעבודה סוציאלית שנה שנייה.

מתחילה שנה שלישית במערכת הגיל הרך בקיבוץ.

בעלת ניסיון רב שנים בגנים קיבוציים וגם בפנימיות לילדים בסיכון.

שירה משאש- סיימת אישית בגן רימון

בת 30, גרה במעוז כשלוש שנים עם שני החתולים המתוקים שלי. הצטרפתי לצוות

הגיל הרך השנה כחלק מגן רימון. עבדתי בשנתיים האחרונות במערכת החינוך של

רשפים, ובעברי עבדתי גם בחינוך של מושב פארן בערבה. בין לבין עבדתי גם

בבית התינוקות בגבעת חיים. אני מאוד אוהבת ילדים ואנשים, אוהבת שיחות של

לב אל לב, אוהבת טבע ופשטות.

גלית עזרא-גנות משלימה משרד החינוך

מחליפה את יהודית בימי חמישי (לאורך השנה).

בת 33, מאורסת, עובדת כשבע שנים במשרד החינוך, שנה ראשונה בניר דוד.

בעלת תואר ראשון בחינוך ותעודת הוראה.

זוהר פרופטה- מטפלת בגן רימון

נעים להכיר, גדלתי בעין חרוד מאוחד והים גרה בניר דוד.

בעברי ניהלתי כלבייה העוסקת בשיקום הדדי של נוער בסיכון וכלבים נטושים

בכפר הנוער הדסה נעורים. בנוסף עבדתי במערכות קיבוציות בעמק חרוד ובעמק

חפר.

זוהי שנתי השנייה בגיל הרך בניר דוד.

גן ניצן

נעמה סלע-גנות אמ (משרד החינוך) גן ניצן

בת 46, גרה ברשפים אמא לעדי ולעופר.

הננת כבר הרבה שנים, ומאוד אוהבת את המקצוע שלי. מאמינה בחינוך שמרכזו הוא הקשבה, חינוך ליצירתיות ואזרחות טובה לעולם. סיימתי השנה תואר נ"מ מעניין ומפתח בתכנית "המהפכה" בבית ברל. שמחה ומתרגשת להוביל יחד עם צוות מקסים את גן ניצן.

דני אג' כהן- סייצת חינוכית מובילה, מובילה בחופשות משרד החינוך.

בת 31, אמא לג'וליאן המתוק בן ה-3 ונשואה לטל. בת קיבוץ כפר גלעדי,

מפונה כ-10 חודשים מביתנו היפה שבגליל, וכיום מתגוררת כאן בניר דוד.

בהכשרתי אני מורה לחינוך מיוחד רב-גילי, מורה לספרות ילדים ונוער, עם

התמחות מיוחדת בחירשים וכבדי שמיעה, מלמדת בשפת הסימנים

הישראלית (שס"י). יש לי תעודות הוראה נוספות בהוראה מותאמת בקריאה

ובחשבון.

עבדתי בגיל הרך בכפר גלעדי, שם לימים הדרכתי גם את ילדי א-ג בחינוך

הבלתי פורמלי. במהלך התואר עבדתי בגן פרטי בצפון תל אביב כ-3 שנים.

שמחה ומתרגשת לקחת חלק בצוות גן ניצן, ובמערכת הגיל הרך של ניר דוד

בכלל.

זוהר זריהן- מטפלת גן ניצן

מחמדיה, עובדת בניר דוד כ-4 שנים. כ-8 שנות ניסיון קודמות בחינוך (שדה

נחום, בית אלפא ונוער בסיכון).

משלבת עבודה נוספת בתחום הרפואה האלטרנטיבית- בוגרת מכללת רידמן.

ג'יתית בן חיים-ג'נת מלימה משרד החינוך.
מחליפה את נעמה בימים ראשון ורביעי (לאורך
השנה).

מתגוררת בבית שאן, נשואה לניר ואמא למיקה,
גאיה וארי. עובדת במשרד החינוך כבר 16
שנים, זו השנה השנייה שלי כמשלימה בנר
דוד.

רעות שלו- מלימת בגן ניצן

מקיבוץ מסילות.
אמא של עדן בן 4.5 ושל כרמל בת שנתיים,
נשואה לנדב.
חדרתי לעמק (הביתה) בקורונה.
ובשנה האחרונה הובלתי את ה-פעוטון של ילדי
המפונים בנר דוד.

אלה קציר- מלימת בגן ניצן

גרה במושב כמהין, אבא חקלאי ואמא מורה בתיכון. למדתי בפנימיית
"התיכון לחינוך סביבתי" במשך 4 שנים (מבחירה- נהנתי מאוד).
משוחררת טרייה משירות סדיר ומילואים בתור תצפיתנית ולאחר מכן
גם מפקדת של תצפיתניות.
בנר דוד התחלתי לעבוד בחודש יולי, לפני הגיוס עבדתי בבית ספר
יסודי ובעבר הרחוק יותר עבדתי בקייטנות והדרכתי בחינוך הבלתי
פורמלי במושב שלי.

אביגיל גבאי-מלימת
עובדת בחלופשות
משרד החינוך.

בת 24, רווקה מבית
שאן.

סטודנטית שנה ג'
לחינוך מיוחד גיל הרך

אוהבת ילדים, עובדת
במערכת גיל הרך בנר
דוד מזה כשנה
וממשיכה גם השנה.

הגיל הרך בניר דוד – נתונים מספריים לשנת תשפ"ה

בית תינוקות הדס – 6 תינוקות. במהלך השנה תגיע הקבוצה ל-12 תינוקות

פעוטון גפן – 11 פעוטים. במהלך השנה יקלטו עוד ילדים והקבוצה תגיע ל-15 פעוטים

גנון כלנית – 16 ילדים

גן רימון – 21 ילדים

גן ניצן – 28 ילדים

מסרה: אסתי בר טל, מנהלת הגיל הרך

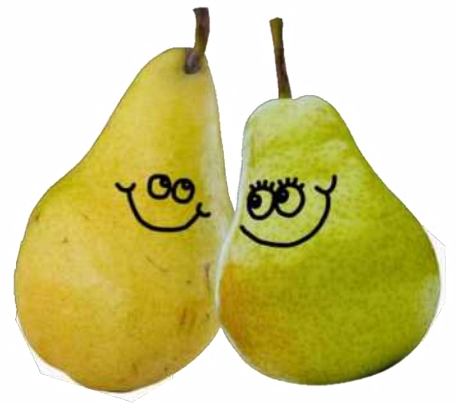

החינוך הבלתי פורמאלי בניר דוד

בעלון אוקטובר נביא מידע על תוכניות העבודה של צוותי החק"ק, ונערוך היכרות עמם ועם המדריכים בקן השומר הצעיר.

זשנייט איתחא

לרגל שנת הלימודים שנפתחה החודש,
שיחה בשניים, עם ברכה רפמן וגיל טובין,
על חינוך והוראה

ספרו על הממשק שלכם עם הוראה / חינוך:

ברכה: מאיין להתחיל? לפני המון שנים, יצאתי ללמוד הוראה באורנים. לא בחרתי בהוראה, אולי ההוראה בחרה בי? לא היה באותם שנים מבחר מקצועי גדול לנשים, היום המניפה של האפשרויות הרבה יותר רחבה, אפילו קשה לבחור. בעצם הוסללתי להוראה.

אחרי הלימודים לימדתי 6 שנים במוסד לשון וספרות. אני לא רואה את השנים הללו כשנים בהם הייתי במיטבי, היה לי קשה מאוד עם המשמעת הרופפת. משם עליתי לחברת הילדים (המסגרת הלימודית הקיבוצית). אני אומרת עליתי, כי כך הרגשתי. רציתי להכיר את צורת ההוראה שהסתמכה על לימוד חווייתי. עבדתי בהתחלה עם **מירי מלכין**. חווייתי חברת ילדים עם הוראה וחינוך מאוד רציניים, מושקעים ורב גוניים. היתה הקבוצה והיה "יחד", למשל כשכל יום שישי נערכה קבלת שבת משותפת לכל הכיתות, ועוד.

גיל: אני זוכר מהם את **צילי פרי שרה**.

ברכה: כן, צילי שרה ולא וויתרה על אף בית בשירים.

אחר כך עברתי עם ילדי הקיבוץ לבית הספר המשותף "רימון", במסילות כמורה, כמחנכת, כסגנית ורכזת חברתית (אז הכנסתי את ריקודי העם למערכת – מי זוכר היום?) ואחר כך ניהלתי את רימון. במקביל לעבודה החינוכית, למדתי את הגישה האדלריאנית בחינוך, שמאוד השפיעה עלי ונכחה בחיי הפרטיים, כולל ניסיונות להביא ממנה לבית הספר. הניהול ארך 11 שנים. לאחריו חזרתי הביתה ובמשך ארבע שנים שימשתי יו"ר החינוך הבלתי פורמאלי, ובעצם מאז ועד היום, אני לומדת ועוסקת בנושאים חינוכיים ובתחומים קרובים.

גיל: החלק שלי בחינוך התחיל עוד בתור מד"צניק, ואחר כך בשנת י"ג. הייתי בבית הספר המאוחד של המוסדות "נאמן" ו"אושרת" (נקרא "אופק" היום), בשנה הראשונה לאחר האיחוד. כל מוסד החזיק במסורת שלו, ובגאווה היחידה שלו. (זוכרים שזה קרה גם באיחוד בין גלבע לנווה איתן?) היה מורכב.

בשנה זו היתה לי התנסות חינוכית משמעותית. פעם ראשונה שהייתה לי עצמאות לפעול ולחשוב ולנתב בין לחצים שונים. יותר מהפעולות עצמן, הרגשתי שאני משמעותי יותר בקשר האישי שנוצר עם החניכים ב"אחד על אחד".

בצבא הייתי מ"כ בנחל. שם גיליתי, שהגישה שלי שונה משל אנשי צוות אחרים. היה לי חשוב לדבר עם החיילים בלי לזייף, לשמור על אמינות, וגם בזה אני רואה סוג של עבודה חינוכית. החיילים שלי היו בוגרי שנת שירות, מאוד דעתניים, מיומנים בהעברת חומר, והיה מאתגר מאוד לפקד עליהם, לאפשר להם להביא את הערך המוסף שרכשו בשנת השירות ומצד שני לקבל את הסמכות של המסגרת הצבאית.

כשחשבתי מה ללמוד ובמה לעבוד, היה לי ברור שזה יהיה עם אנשים, בשילוב עבודת ידניים. כך הגעתי ללימודי עיצוב והוראה בסמינר הקיבוצים. גרנו אז באור יהודה. הקשר עם העמק נשמר, בין השאר, באמצעות הדף השבועי של יורם קרין, ראש המועצה, שנהג לשלוח אותו בתפוצה רחבה. שם קראתי שעידן טכנולוגי עומד להיפתח.

כשחזרנו לעמק פניתי למועצה להצטרף לצוות עידן טכנולוגי והתקבלתי. בחצי השנה הראשונה עברנו הכשרה בנושאים טכנולוגיים, וביקרנו במקומות שונים בארץ שנתנו לנו השראה. בעצם אני פתחתי את הקבוצה הראשונה בעידן טכנולוגי, שהגיעה אלינו מרימון. עם הזמן, הגיעו אלינו קבוצות מגילים נוספים. השנה אני סוגר בעידן טכנולוגי 10 שנים. למעשה, התחלנו מאפס, ממש "יש מאין". היום מגיעות אלינו קבוצות חמישה ימים בשבוע.

אנחנו עובדים מול 11 בתי ספר, בהתחלה עבדנו עם כיתות א', היום אנחנו עובדים עם תלמידים מכיתה ד' ועד י"ב. איך זה מתנהל? לעידן מגיעה כיתה שלמה, ומתפצלת לשתי קבוצות למידה. גילינו שאפשר לגייס פנסיונרים שילוו או יצטרפו ממש לעזרה בשיעורים. **נתן מסקין** היה מתנדב כזה. זה ממש מבורך!

אנחנו עובדים עם מגוון של חומרים: פלסטיק, עץ, מתכות.

ברכה: מה התחום שלך, האהבה שלך בהיבט של החומר?

גיל: אני אוהב לעבוד עם מתכת ואוהב את המידול התלת מימדי.

מה חדש היום בחינוך?

גיל: היום מלמדים מיומנויות "רכות": איך להתארגן, איך לתת פידבק לעצמך ולאחרים, איך להתמודד עם הצלחה ועם כישלון. אלו כישורי חיים שאינם מופיעים בהגדרת המשימה הלימודית, אבל הם מלווים את המשימה הלימודית ומאפשרים את הצלחתה.

לכן אנחנו עושים עבודת כפיים, והרבה רפלקציה, שזהו החלק החינוכי. עבודת הכפיים חשובה, אבל אינה העיקר.

ההגעה לעידן היא חלק מתפיסה של למידה מרחבית שאומרת שניתן ללמוד במקומות נוספים מחוץ לכיתה. התלמידים אומרים לפעמים: אנחנו באים לפה ואנחנו לא לומדים. הם מתכוונים שאינם מעריכים את הפעילות בסדנה כלמידה. האתגר שלנו לגרום לתלמידים להרגיש חוויה לימודית, גם בלי לוח שמעתיקים ממנו למחברת.

השנה אנחנו מוסיפים מרכיב חדש לשיעור על פי ראשי התיבות ל.י.ר.ז, הכוללים: לב, ידיים, ראש וזולת. בהתאם לשיעור, בוחנים מרכיב אחד או יותר. זו רפלקציה מובנית שמחזקת את תחושת הלמידה. **ברכה:** האם אתם, צוות המורים מקבלים תמיכה והדרכה לגבי כל מה שנחוץ למורים בעבודה החינוכית – החזקת כיתה, הצרכים של הגיל, התמודדות עם מצבים מורכבים?

גיל: יש מפגש שבועי של הצוות, והוא כולל בחלקו ליווי של פסיכולוגית בנוגע להתנהלות מול התלמידים, למשל, איך לזהות את הצורך של התלמיד דרך התנהגותו. כשיש מענה לצורך, התלמיד פנוי וקשוב יותר ללמידה. אנחנו גם עורכים מדי פעם סימולציה של מקרה ופתרון.

ברכה: האם קיימת פתיחות אצל המורים להביא את הקשיים שהם פוגשים: תלמיד העליב, חוסר אונים בסיטואציה מסוימת?

גיל: אנחנו לא חדר מורים קלאסי, בשיא הגענו ל-10 מורים. לכן המפגשים אינטימיים וקל יותר לפרוק בהם ולהתייעץ.

ברכה: זה נשמע ממש טוב ומעודד. איך אתה, האם אתה מרגיש שאתה מתפתח, צומח, מתעשר? **גיל:** כן. בשנתיים האחרונות למדתי ששום דבר לא נורא. אני לא רודף אחרי שום דבר. אני כמובן רוצה להגיע להשלמת משימה, אבל אני לא נבהל אם התכנון המקורי מתעכב. רכשתי גמישות ויכולת זרימה, כי העולם הוא לא כמו שתכננו אותו, אלא בהשתנות מתמדת, הוא משתנה ברגע.

האם היה לכם מפגש אחד עם השנייה תחת מטרייה חינוכית?

ברכה: פגשתי את גיל כהורה במפגשים שעסקו בתקשורת מקרבת של הורות. במטרה להשתפר כהורים, להיות קשובים יותר, בכל פעם להיות הורים טובים יותר.

גיל, דיברת קודם על המושג צורך, שהוא הבסיס. צורך זה לא מה שצריך אלא משהו פנימי ששואף לקבל מענה. מזון הוא צורך, אהבה היא צורך, גבולות הם צורך. אני חושבת שכדאי מאוד שההורים יכירו את הצרכים של הילדים שלהם וידעו איך לתת להם מענה. זה נושא שדורש למידה, הוא לא בא בספונטניות.

גיל: אתה הופך להורה ואתה לא מוכן. היום כל אחד ממציא את ההורות שלו. הדרכה הורית כל כך חשובה. לא יזיק גם להנחות הורים איך לדבר עם ילדים, למשל על מיניות בריאה.

ברכה: אין ספק שלהיות הורים במציאות העכשווית, זה מורכב וקשה. גם אם יש נכונות ללמוד, הרבה פעמים אין זמן ... החיים מאוד תובעניים ואינטנסיביים. גם לא קל להיות ילד במציאות הנוכחית. ההוראה והחינוך פוגשים גם הם את המורכבות והקושי הזה.

תודה גדולה לכם, ברכה וגיל, כמה חשוב לחלוק תובנות וניסיון בתחום המאתגר של החינוך וההוראה. בהצלחה לכל התלמידים והמורים בשנת הלימודים תשפ"ה.

סמדר יחיאלי

ציור של עינת אברהמי (מהפייסבוק)

וזוהי קבוצת עיט, תלמידי ביתה ז'

עומדים מימין: יובל רשתי (איכנוולד), נגה גלמן, מור לסקי (רפמן), שי יאנסה ואן רנסבורג (ידיד), לוטם רבטל, נטע בן גיאת, אורי ויסמן (ארטל), איתן ויינר. כורעים מימין: יונתן ורדי, בשן מלכין, שחר אינדיך (פרי), רן פרי, ניר אריאלי, עידן שלם.

שוכבים/יושבים מימין: כפיר בהרי (אריאלי), בארי מלכין, אלון גונן. חסרים: אחינועם רבטל, ישי ויינשטיין (מרום - רבינוביץ), נבו אלמליך (יחיאלי)

ברכת ההורים עם פתיחת שנת בר מצווה של שכבת עיט

באהבה והתרגשות גדולה, אנחנו רוצים לברך אתכם.נ, שכבת עיט היקרה, לרגל פתיחת שנת המצווה שלכם.נ.

שנת המצווה היא שנה מיוחדת וחשובה, שנה מלאה במשמעות, אתגרים וגילויים חדשים. זו שנה שבה אתם עוברים מסע של צמיחה והתבגרות, מסע של למידה, על עצמכם, משפחתכם, הקהילה והמדינה שלכם. במהלך השנה יהיו לכם הזדמנויות יוצאות דופן להתחבר למקורות שלכם, להעמיק את הקשר עם המשפחה, לחזק את החברות ביניכם ולהתנדב למען הקהילה. כל משימה שתעשו תהיה צעד נוסף בדרך לצמיחה ולמידה על עצמכם וסביבתכם.

זכרו לקחת רגע לעצור, להעריך את מה שיש סביבכם – את האנשים שתומכים בכם, את הטבע והמדינה הנפלאה שלנו, ואת ההזדמנויות הייחודיות שיש לכם ללמוד ולתרום.

בשנה הזו, לצד כל ההזדמנויות המיוחדות והחוויות שתצברו, אנחנו לא יכולים להתעלם מהתקופה המתגרת שבה אנו חיים. חשוב שתדעו שגם בתקופות קשות, הכוח שלכם כקבוצה וכיחידים יכול לחולל שינוי. אנחנו מקווים שתצאו מחוזקים ומועשרים מהתהליך, ומאמינים שהמסע שלכם יעצב אתכם כאנשים חזקים ובעלי ערכים.

אנחנו מאחלים לכם שנה נפלאה, מלאה באהבה, חברות, נתינה והתפתחות. צברו חוויות שיישארו אתכם לכל החיים, ותזכרו שכל מה שתשקיעו בשנה הזו יחזור אליכם באהבה וברוח טובה.

תהנו מהדרך ותבחרו את השביל שלכם –
האחד והמיוחד.

אוהבים מאוד, הוריי שכבת עיט

טיול זריחה, 27.9.24

דרור סגל – הנוטעים בדמעה ובזיעה, לא תמיד יקטפו ברינה

[בליווי צילומים מארכיון ניר דוד]

קיבוץ תל עמל עלה לקרקע ב-1936, באזור שומם וצחיח, על סף המדבר. כבר מראשית ההתיישבות החלו לחשוב ולדאוג לשתי מטרות יסוד: פרנסה ועיבוד הקרקע. תעשייה טרם פותחה ואמצעי המחיה היו בעיקר חקלאות ועבודות חוץ. בחריש שדות החלו עוד לפני העלייה לקרקע וכעת יזמו גם נטיעות קבע של מטעים. כבר בשנה השנייה להתיישבות, החלו בנטיעות מטבע הדברים ובהתחשב באקלים, בקרקע ובאיכות המים, פנו בעיקר לגידולי עצים אופייניים לארץ ולאזור הים התיכון, מקדמת דנן. בעיקר לגידול כרמי ענבים ומטעי זיתים. נעשו ניסיונות לנטוע מינים נוספים, גם הם משבעת המינים של הארץ: בעיקר תמרים ורימונים.

משקוף, עליו מתואר אריה המסתבך בענפי הגפן, מבית הכנסת העתיק ברחוב.

נר חרס יהודי, מבית שאן, עליו, מתוארים אשכולות ענבים וזמורות הגפן. מעיד כי גידול גפנים, היה דומיננטי באזור, לפחות מימי הבית השני ואף בתקופות קדומות יותר.

שני הפריטים מוצגים במוזיאון לארכיאולוגיה בגן השלושה (צילום: אריה גינתון)

נעשו ניסיונות ראשוניים, מעט נאיביים, לגדל גם נשירים דוגמת: תפוחים, אגסים ושזיפים, מעט עצים סובטרופיים ובננות. הניסיונות לא עלו יפה, בעיקר בשל סוג הקרקע, שרבים בקיץ וקרות בחורף. **גידול הרימונים** – לאחר קשיים רבים, עלה יפה והייתה אפילו רווחיות. אלא שהגידול נעשה פופולארי ברחבי העמק והארץ, הביקוש היה מוגבל והמחירים צנחו. בפועל נעקרו אחרוני מטעי הרימונים בניר דוד, בראשית שנות השישים והשטח שימש להרחבת הישוב.

כרמי הגפנים – כבר שנה לאחר ההתיישבות, נטעו כרמים. פעולה זו נראתה לגופים המיישבים כהרפתקה. הכרם היה מצפון לנחל האסי, באזור האורווה ושכונת ה"כרם" החדשה. נטעו זן מאדלן שסבל מאוד מסוג הקרקע. עם השנים המשיכו בנטיעות גדולות יותר בכל השטח של השכונה החדשה מדרום לנחל ואף ממערב לתל ומדרום לנחל הקיבוצים. נמצאו זנים מתאימים יותר כמו; מלכה, פנינה ופרלט. גם בית אריזה פעיל הוקם בשטח, וניצב נטוש עד בניית שכונת ההרחבה הראשונה, באזור הצפון-מערבי שלה. גם גידול זה סבל מאוד ממחסור בכוח אדם מקצועי ועבודת ידיים מרובה בזמירה, עיבוד, בציר ואריזה.

עבודות פילוס והכנה
להשקיה בהצפה בכרם
הצעיר. ל"מנוע הטרקטור"
שלהם יש לפחות "כוח סוס"
אחד. מימין אהרון יכין,
משמאל אהרון שורר

עבודה בסככת האריזה בכרם,
שניצבה עד שנות האלפיים, מדרום
מזרח לגשר העפר. התמונה
מראשית שנות השישים.
שימו לב לארגזי העץ המפורסמים
שמשמשים גם לכורסאות ישיבה
בהפסקה.
מימין: בולצ'ו, רוז'ה פדרמן, נירה
שריג, אממה פרמינגר, מיצי רוז'ני
ומוטלה רבינוביץ. מולם עומדת
תלמה סנדר (ברשי).

פרדס הדרים – בהדרגה, נטעו בשנות החמישים גם פרדס הדרים לרגלי הגלבוע באזור שמדרום לגן השלושה, כיום בעיקר מגרשי חניה. נטעו 7 חלקות אשכוליות וחלקה אחת (8) של לימונים. נוסף לפרדס בבית, היה גם פרדס אזורי, בו היה חלק ושותפות גם לניר דוד. גם הפרדס ידע שנים טובות וטובות פחות. גם כאן נעשתה מרבית העבודה בידיים וחייבה כוח אדם רב, בעיקר בקטיף.

קטיף ויבול. מי מזהה את האיש על הסולם?
מי מזהה את הילד היושב עם הגב?

בסה"כ היו בניר דוד, בתחילת שנות השישים, כ- 860 דונם של מטעים.

לימים, במהלך שנות השבעים והשמונים, נעקרו שרידי הכרם ומרבית מטעי הזיתים, פרט למטע ה"צעיר" אותו נטענו ב-1976.

מטעי התמרים, עברו גם הם גלגולים רבים, חלקם נעקרו מחוסר רנטביליות כלכלית או לצרכי בנייה, אך נטעו גם חלקות חדשות.

גם גורל הפרדס המקורי, לא שפר. תחילה ניסו להרכיבו בזנים אחרים, אך לבסוף נעקר סופית בשנות השמונים. תחתיו ניטעו פרדסים חדשים לרגלי הגלבוע, מעל למעיין השוקק.

כבר בשנות השבעים החלו ניסיונות מוצלחים בנטיעות סוב טרופיות: מנגו, אבוקדו, קרמבולה וכמה עצים נוספים לניסיון. האבוקדו צמח היטב, אך נתגלה כפחות מתאים כלכלית לגידול באזור ולבסוף נעקר. המנגו הצליח וגילה התאמה רבה לאקלים ולקרקעות. במרוצת השנים הורחב מאוד שטח המטע וניטעו זנים חדשים.

פיזור זבל, לדישון מטע הסובטרופיים.
על העגלה יהודה ברמי, למטה מיכאל
ידיד, פמפל ז"ל ודב זמיר ז"ל
(צילם: ניב פירני)

היה גם ניסיון כלכלי של נטיעת מטע שקדים, אך המטע נעקר לבסוף.
כיום מגדלים במטעי הקיבוץ: מנגו, פרדס הדורים ומטע זיתים ותמרים.
ניטעה גם חלקה של עצי ליצי' מסוג הונ-לונג.

שלמה הכהן ז"ל, מחזיק שני "ברבורים"

חוויות וזיכרונות אישיים – אני כמובן לא נמנה על הנוטעים הראשונים בקיבוץ.

מטעי הרימונים והכרם הצפוני, אינם זכורים לי, כי נכרתו סמוך ללידתי. עם זאת שאר המטע הוא בהחלט נוף ילדותי ואף הגרתי בו זיעה רבה בשלהי האלף הקודם. זכור לי כילד גיוס עם ההורים במטע האגסים. התרשמתי בתקופת ההמתנה, מכוחות צה"ל שחנו במטע הזיתים בקיץ 1967. בזיתים מסקנו כילדים, עוד בשנות השישים. החל מראשית שנות השבעים, עבדתי רשמית בענף המטעים. ריססתי עם חיים זמיר ואחר כך עם איתן כרמי וחברים נוספים. בראשית עבודתי, הוצמדתי לאברהם דווידזון והוא לימדני את כל רזי חיפוש המזיקים במטע הזיתים. הסתובבנו עם זכוכית מגדלת ומבחנות ורדפנו אחרי זבוב הזית, סס הנמר ושאר "וילדע חאייס", היה מרתק.

באחד הימים, שמעתי בין שורות המטע קולות מאמץ וקריאות לעידוד עצמי. נשאתי עיניי ולא האמנתי למה שראיתי: עובד יגאל (מכבי, עבד), בנו של יגאל השומר המפורסם, היה כבר יהודי לא צעיר, אך כוחו הכביר היה עוד במותניו. הוא החליט "להתחפש" למדשנת. הניף על מותנו, שק ענק של אמון גופריתי, צעד בשורות המטע ובידו האחת, פיזר חופנים של דשן. חוויות כאלה היו לנו לא מעט. שתלנו במו ידינו מטעים שלמים, בעיקר את חלקות המנגו והאבוקדו, לרבות מטע הזיתים שקיים עד היום. התפתח הווי שלם סביב המסיק והקטיפים, לרבות עבודה עם פועלים מעבר לקו הירוק, מתנדבים וקבוצות אחרות. הווי וזיכרונות רבים היו לנו כנערים מעבודות הכרם. הזמירה וההדליה ובעיקר הבציר, האריזה וכמובן אלף לילה ולילה, סביב השמירה בכרם, אך עדיף לא לפרט כיום. לעיתים היינו ציניים וחשנו כי יש בגידולי המטע גם חוסר תוחלת ועבודה סיזיפית. בניגוד לגידולי השדה, כאן משקיעים שנים רבות ולעיתים כאשר מטע מבשיל ומתבגר, הוא הופך ללא כלכלי ונאלצים לעקור ולנטוע אחר תחתיו.

לאחר הצבא, חזרתי למטע ואף למדתי קורס לגידול עצים סובטרופיים במדרשת רופין, שהופסק לקראת סופו, בשל מלחמת לבנון הראשונה.

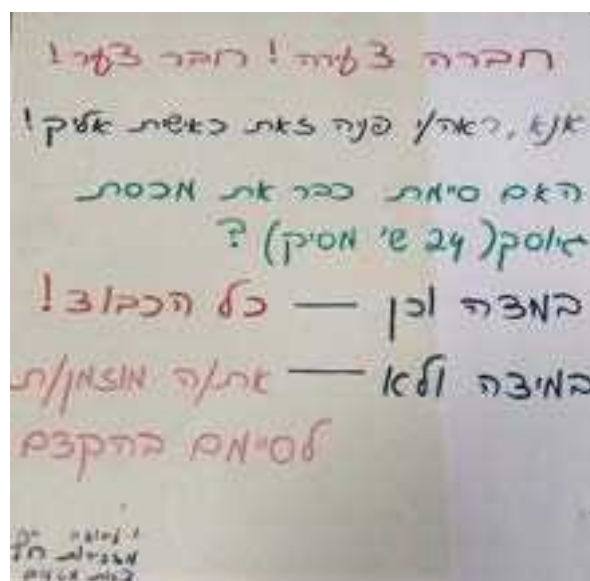
לסיכום ביניים של נושא המטעים, הניסיונות הראשונים בנטיעות, החלו ממש עם הקמת הישוב. חלקם היו נאיביים וראשוניים, אם כי הגיוניים לתקופה ולשוק המסחרי של אותם ימים. למשל נטיעות עצי נוי בפינות ושטחים קשים לחקלאות, במטרה להתפרנס גם מהם וליצור אתרים מוצלים. לדוגמא: אקליפטוסים גם לעץ, חרובים להזנת בהמות, ברושים וקזוארינות גם לגבולות חלקה והגנה מרוחות ועוד. מסקירת הדיווחים של רכזי המטעים, עולים בצורה בולטת, קשיי אקלום הזנים לקרקע ולאקלים ובעיקר בעיות לא נגמרות ומחסור בכוח אדם מקצועי וידיים עובדות. נראה כי במהלך השנים, למדנו להתמודד עם גידולי המטע ולהתאימם לאזור, תוך ניצול יתרונותיו האקלימיים ואפיון הגידולים המתאימים ביותר לאזור, ותוך התחשבות בתנאי השוק וגורמים רבים נוספים.

את המטע מנהל בשנות האלפיים **אלון**, נכדו של **אהרון יכין** (דוקר), שהיה מחלוצי גידול המטעים בניר דוד. אהרון אף התקין גשר צר למעבר הכורמים, מדרום הנחל לכרם בגדה הצפונית.

כיום מגדלים כ- 1000 דונם מטעים. המנגו תופס חלק מרכזי במטע וזוכה להצלחה רבה. המיכון, הזנים המוצלחים וההתייחסות השונה להפעלת כוח אדם, תוך ניהול נכון, הביאו את מרבית גידולי המטע שנותרו, לרווחיות נאה ולגידול כדאי מבחינה כלכלית.

בארכיון הקיבוץ מצויות תמונות רבות ומדהימות. נבצר מאתנו לשלב את כולן במסגרת זו. גם בהן ניכר כי יותר מכל ענף אחר, כמעט כולם עבדו בשלב מסוים במטע, בתורנות, כנערים ובגיוסים הלא נגמרים. הייתה בכך המון רומנטיקה, אחווה ומעורבות, אך פחות רנטביליות.

גם המטעים בניר דוד, מהווים נוף ילדות, שבחלקו נעלם, עבורנו כילדים ונערים שגדלו כאן. נקווה שהמטעים ימשיכו ללוות בנופיהם וצילם, גם את הדורות הבאים.

תודה ליהודית על החומרים והתמונות מהארכיון.

מפרגנים לך

על מאור פנים – ונשמה בעיקר, איתן כהן

כיוון שאנו בפתחה של שנה חדשה, וכדרכנו מעלים על נס מאורעות ומעשים טובים אשר אִפיינו אותם 12 חודשי הלוח העברי – הנה המקום לספר על האיש אשר אין שני לו.

מזה למעלה משלושה עשורים **איתן כהן** עובד במחלקת התחזוקה של ענף המדגה. במשך שנים שימש כמנהל המקום, והיום **עומרי מסקין** אווז בשרביט. איתן, מתוקף תפקידו, אחראי על המסגרות, על השיפוץ ואף על בניית מתקנים המשמשים את הדייגים. כמו כן הוא מפקח על עבודות התשתית והפיתוח בשטח המדגה עצמו.

כיוון שהמסגרייה המקומית בקיבוצנו אינה קיימת עוד, הפך איתן לאיש אשר ידו בכול. למעשה הוא הכתובת היחידה כמעט בכל הקשור לפניות משקיות וכך גם פרטיות לתיקונים והכול נעשה במאור פנים ובנפש חפצה. ואכן, הפניות והבקשות רבות, לעיתים בלתי אפשריות, לא כך כאשר מדובר באיתן: לעולם לא תשמע ממנו: "אין באפשרותי", או "חפש מישהו אחר..." והמתדפקים בִּשְׁעָרוֹ רבים מספור.

גילוי נאות: כותב שורות אלו פנה בעבר אינספור פעמים בבקשות לתיקון או שיכלול ציוד לתרבות או לחגים, ומעולם לא זכור כי סורב. והכול בשקט, בצנעה ו – בלב רחב.

לאיתן ידיים של זהב, אך הוא בעיקר איש מתן, וכמו שפתחתי: איתן, הינך ראוי לכל שבח, כי באמת אין שני לך.

אחד, יחיד ומיוחד.

ממני, בהערצה – **עמרם שורר**

איילת איכנוולד כתבה מילות פרידה:

לחברות וחברי קיבוץ ניר דוד המקסימים

תודה על ארבע שנים נפלאות וארוזות ביופי בקיבוץ,

תודה ענקית לכל אחת ואחד, שהייתי פוגשת על המדרכות והגשרים בקיבוץ, תמיד בחיוך ובשאלה: מה שלומי.

תודה על תרבות שופעת ביצירות מקומיות וחגים מפוארים שנהפכו למסורת יוצאת דופן. תבורכו.

ראיתי וחוויתי מקרוב את החינוך בגנים ובבתי הספר כשהוצאתי את הנכדים והנכדות מהמסגרות, ואני נפעמת מהרצינות וההשקעה מכל הלב של הצוותים, ועל זה תודה ענקית.

תודה על חדר האוכל הטעים והמזמין, תמיד בחיוך.

תודה על שכנים מקסימים ואהובים, תודה למכבסה ולמרפאה, על היחס החם.

נפגש על השבילים, כשאבוא לביקור משפחתי.

עברתי לגור בקיבוץ מזרע, בשלב זה של חיי, זה נכון ומתאים לי.

שאו ברכה

בהערכה, בברכה ובאהבה – איילת איכנוולד

עמית וכרמי עומר ונטע

לשכנינו החדשים משפחת וולך - אבקסיס

ברוכים הבאים לביתכם החדש בכרם, שמחים לקבל אתכם בין המדשאות הירוקות והקהילה החמה שלנו. מאחלים ימים שקטים והתאקלמות קלה ומהירה בגן העדן של ניר דוד, שתזכו לאצור זיכרונות נפלאים, לגדול ולצמוח במקום שבו הטבע והאנשים משתלבים בהרמוניה.

בהצלחה,

בברכת שלום ואהבה,

השכנים בכרם.

[כתב: עידן בקל]

נועה וסמדר יחיאלי בשיחת סלון

הקדמה לא כל כך קצרה:

כל אחד זוכר היטב מתי שמע בפעם הראשונה על הטבח בעוטף, ומה היה הדבר הראשון שעשה. על הטרומה הקשה ההיא, שעדיין נמשכת, נרחיב בעלון אוקטובר. ובכל זאת, מה עשיתי אני? דבר ראשון הרמתי טלפון לנועה שלי ואמרתי לה: "בואו". עוד היו דין ודברים במשך אותו יום, ובערב הודיעה לי: "אנחנו יוצאים מחר בבוקר. אפילו אבא [נועם, אחי, קר הרוח] אמר לנו לצאת". בבוקר של ה-8.10 כבר השתרכה שורת מכוניות בשער של אילון – בכיוון החוצה. בעיקר משפחות עם ילדים. וזאת בטרם ניתנה הוראה של פיקוד העורף להתפנות. צו הפינוי הרשמי הגיע כשבועיים מאוחר יותר. אילון הוא קיבוץ גבול, יש קרובים ממנו (חניתה השכנה, למשל), אבל קרוב מספיק כדי להינטש.

ארוחת צהרים כבר אכלנו בחדר האוכל של ניר דוד: משפחת אלמליח-יחיאלי, טל ונועה ושלושה ילדים: נבו, ניצן וגלי, ומשפחת ברוט שהוזמנה להצטרף (עומר האב נשאר בכיתת הכוננות וליטל עם שלושת הבנים הגיעו אלינו ובהמשך עברו לבית אלפא, שם התמקמה קבוצת מפונים מאילון, כולל נועם ורחל, ההורים של נועה).

החודש הראשון היה תזזיתי ועמוס מכל בחינה; עוד אנשים באו ויצאו, עברו דרך דירות חיילים וצימרים, ולבסוף התייצבה תמונת "כוח האדם". מאז, כמעט שנה, שמשפחת יחיאלי-אלמליח גרה בבית שהפך לשלנו, והפכנו למשפחה מורחבת.

לכבוד עלון ספטמבר, שהוא חודש בו נפתחת השנה, רציתי לשתף את הקהילה בשיחה ביתית עם אחיינית מפונה, וכאן מסתיימת ההקדמה.

כבר כמעט שנה אתם כאן. בראייה שלי, כשותפה לבית, עברתם משלב התארגנות לשלב של התמקמות. הייתי שמחה לשמוע על השלב הנוכחי, היות והעלון מוקדש ברובו להתחלות ולהתחדשות.

אני לא בטוחה שאני מבינה מה זה אומר שלב ההתמקמות, ואיך אפשר באמת להתמקם? מי כמוך יודעת שבאיזה שהוא אופן, אנחנו עדיין חיים "על מזוודות". זה נכון שיש לנו אצלך ארבעה חדרים שהם כביכול שלנו בנוסף לחללים המשותפים, ולטל בעלי שכרנו משרד קטן שבו הוא עובד במשך היום – אז כן, התמקמנו. אבל אנחנו נכנסים לשנה שניה של חיים בלי בית משלנו, ההתמקמות היא בכל זאת מוגבלת.

הבחירה שלנו להישאר אצלך מרימה הרבה גבות, בטח גם את מקבלת לא מעט שאלות על זה.

שאלות כן, גבות לא. היו ששאלו איך אני מסתדרת, ואם לא קשה, ואני עונה בפשטות, מסתדרת ולא קשה. זו החלטה ואז לא קשה. אני יודעת שאם היה קשה היית מרגישה ויודעת (ואולי בורחת). והנה – אנחנו עדיין יחד!

בדיוק לפני כמה ימים שאלתי את כרמית איך זה אצלה (גם בבית שלה גרה משפחת מפונים). וגם לה הייתה תשובה קלה: אני אוהבת אותם ולא יודעת איך הייתי עוברת את שנת המלחמה הזו בלעדיהם.

כן, זה עובד לנו, כמו שאת יודעת נוצרה לנו פה דינמיקה משפחתית חדשה ומיוחדת, את אדם מאוד מיוחד וכנראה שזה לא היה מתאפשר ומצליח עם מישהו אחר. את היום מתפקדת כמעט כחברת משפחה גרעינית, כתובת מלאה עבור הילדים, ועוזרת לנו מאוד. טל (שהוא היסטוריון של הציונות) אומר שאנחנו חיים כמו בוילנה אחרי פלישת הנאצים, אז היה מקובל לגור עם הדודים, והוא חושב שבגלל שמשפחת יחיאלי היא משפחה עם צביון שואתי אנחנו מרגישות שזה טבעי. ובכל זאת, אם הייתה לנו אפשרות לבית משלנו, אני מניחה שהיינו הולכים עליה. כדי שיהיה לנו סיכוי לקבל דיור בניר דוד אנחנו צריכים להצהיר שבכוונה שלנו להיקלט פה, ואנחנו עדיין לא מסוגלים להגיד את זה. זה באמת מצב מורכב, ובגלל חוסר הוודאות לא הבשילה בנו ההחלטה שאנחנו נשאר פה לתמיד, למרות שזו ללא ספק אופציה, ואופציה טובה.

משפחת אלמליח, אי שם בשנה שעברה. מימין: נבו, נועה וגלי, ניצן וטל

ספרי כמה את מרגישה בניר דוד בבית, הרי יש לך כאן שורשים (את שנת חייך הראשונה חיית כאן). האם חידשת קשרים או יצרת חדשים.

ניר דוד הוא בית בשבילי מן הסתם עוד מלפני המלחמה, אני מרגישה פה מאוד בבית, הכרתי היטב את השבילים וחלק מהאנשים. אני לא פה במקרה, אני פה בכוונה. נעים לי מאוד פה, אני מסתובבת בקיבוץ ואומרת הרבה שלומים ועשיתי גם לא מעט היכרויות חדשות. נורא כיף לי להרכיב את הפאזל של ניר דוד, לחבר את בני הכיתה של אבא שלי שהכרתי מילדות לאנשים חדשים שאני פוגשת שמתגלים כבני המשפחה שלהם, לגלות קשרי משפחה שלא הכרתי.

ספרי על חווית ההתערות, כמה צריך לעבוד בזה, איך זה מרגיש אצל הילדים ואצל ההורים.

זה מעניין. אני חושבת שיש הבדל גדול אם אדם נמצא בתודעה של השתלבות במקום חדש, והוא עובד בזה ומכוון את האנרגיות שלו לשם, ובין המצב שלנו, שאנחנו זמניים-קבועים. מן הסתם, אחרי שנה אני יכולה להגיד שיש לי פה כבר כמה חברים, ויש בעיקר הרבה חברים פוטנציאליים, אנשים שאני חושבת שלאורך זמן יכולה להתפתח או להעמיק בינינו חברות (אתם יודעים מי אתם/ן), אבל זה עוד לא קורה או שקורה בווליום נמוך, כי הפניות שלי כרגע (גם טכנית, גם רגשית) מאוד נמוכה וכאמור, מצב התודעה הזמני הזה מאוד מבלבל. יש לי כמה וכמה קביעות לקפה שאני עוד אממש יום אחד, ואני מקווה שהפרטנרים לא יתייאשו ממני (היי גיל).

עם הילדים רואים בדיוק את אותו הדבר, הבנים שלי (ניצן בכיתה ו', נבו בכיתה ז') נמנעים בינתיים מהשתלבות, הם ממש בכוח לא משחררים את הזהות "האילונית". יש להם חברים מאילון שגרים בבית אלפא וקשה להם להיפתח לחדשים, למרות שאנחנו מסבירים להם שזה לא חייב להיות על חשבון, אלא בנוסף. אפילו הצעירה (גלי, עלתה לכיתה א') הפתיעה אותי לפני כמה ימים כשהצהירה שהיא מקיבוץ אילון, וגם לה ההשתלבות בבית הספר החדש ובבית שקד לא קלה.

ספרי על מדד השקט שלך על פי קריטריונים שונים: מסגרות לילדים / העתיד / נוספים.

בהתחלה היה המון אי שקט סביב ההתמקמות של קהילת אילון, היו הרבה מעברים, זה גרר עניינים חברתיים וזה לא היה קל, לקח חצי שנה לפחות עד שהדברים נרגעו והתקבעו. הייתה תקופה מאוד קשה שבה לא ידענו איפה הילדים ילמדו בשנת הלימודים הנוכחית, אם יכניסו אותם לבתי הספר או ישאירו אותם במסגרות מפונים שהיו מאוד חסרות מבחינת כוח אדם ושעות וזה העסיק אותנו הרבה. עכשיו אני מוטרדת מההסתגלות במסגרות החדשות, שלושת הילדים התחילו שלושה בתי ספר חדשים וזה לא פשוט.

יש בי תקווה שאם הם יקלטו ויהיו בטוב, אני אוכל להיות שקטה ורגועה ובכיף, אבל אני מניחה שכשזה יקרה אני כבר אתחיל לדאוג לתוכניות לשנה הבאה, מה נעשה, איפה נהיה, איפה נגור, אם נאלץ להעביר את הילדים הסתגלות חדשה.

ספרי במה יש נחת.

יש לי נחת מניר דוד בכל מיני מובנים קטנים ביום-יום. התאהבתי לגמרי בגיאוגרפיה של הקיבוץ השטוח, בקפיצות באופניים לכל מקום, הכל כל כך קל ונוח וקרוב. באילון גרנו בהרחבה רחוקה מהקיבוץ והעליה הייתה כל כך קשה שזו הייתה הליכה של רבע שעה ברגל, לכן לא זזנו בלי אוטו, וזה מבאס. באופן כללי יש נחת בחיים בקיבוץ שהוא לא שלך, כי הבעיות הן של מישהו אחר. אני עוד לא מכירה את המחלוקות הקיימות בכל קהילה, תמיד יותר נחמד להיות אורח, אתה לא מתעצבן מכלום. חוץ מתופעת האופניים על המדרכה ליד תחנת ההסעות שהיא ממש מפגע בטיחותי, רק התחילה שנת הלימודים וכבר נפלו עליי כמה זוגות כשניסיתי לפלס את דרכי.

אני חולקת עליך בנושא 'האורח'. הרבה יותר נחמד להיות בן בית ולא אורח, ואת מטבעך אדם מעורב חברתית ובחרת לחיות בקהילה חיים פעילים. אז עוד לא גייסו אותך לאף צוות של חג, אבל בעיניי את לא אורחת.

איך נשמר הקשר שלכם עם הבית באילון?

בחודשים הראשונים טל היה חלק מכיתת הכוננות של אילון, לכן היה שם רוב השבוע. כשהתחילו הלימודים באוניברסיטה הוא חזר לעבוד כמרצה, אבל המשיך לנסוע לאילון פעם בשבוע לחצי יום גם לענייני הביטחון וגם לתחזוקת הבית. חוץ מזה, אבא שלי נוסע פעם בשבוע לאילון, בין היתר כדי להשקות את הבוסתן שנטע בקיבוץ, ואז הוא מביא לנו דואר ובודק מה שלום החתולים והתרנגולות שלנו, שעדיין חיים בחצר הבית. לי לקח חצי שנה לנסוע לאילון בפעם הראשונה, ובסך הכל בשנה האחרונה הייתי רק שלוש פעמים בבית.

לסיכום, בואי נרים אחת לשנייה.

אנחנו מאוד אוהבים אותך, נהנים מהחברה שלך וקצת לא מאמינים לנדיבות ולרוחב הלב שלך במעשה הזה, שהוא כל כך לא מובן מאליו. באופן כללי אני מרגישה שעדיין קשה לי מאוד להאמין ולתפוס את המציאות הבלתי נתפסת הזו, את מה שקרה לנו, אפילו אחרי שנה שלמה.

נועה, אני אוהבת אותך, את טל והילדים. מצדי תישארו לנצח.

חודש ספטמבר בתרבות

ה-1.9 הגיע והתרגשות של התחלות חדשות הייתה באוויר.

אך קודם נתחיל באמירת תודה ופירגון **לתמייר כרמי** ששמו הושמט בטעות בסיכום תרבות של חודש אוגוסט. תודה על היוזמה והארגון של טורניר השח 2024, היה לתפארת!!

תומר מורגן ודורון טובין הובילו אותנו לאחר צהרים של "אולטימייט פריסבי". הרבה אקשן נצפה בדשא, אך בכל תחרות קבוצה מנצחת יש רק אחת. חברי הקבוצה הזוכה הם קבוצת הנוער: **נהר והלל אביגד, סער ואדר איזמירלי, גיל פרי וגיא שטילרמן** אשר התפנקו בארוחת ערב על חשבון הבית בחדר האוכל.

חדר האוכל פתח את שעריו לכלל החברים לארוחת ערב טעימה.

לאוהבי הקולנוע המשכנו עם "סינממוש" למפגש והקרנה של הסרט "ניחוח אישה".

הסרט זכה בשלושה פרסי גלובוס הזהב, לסרט הדרמה הטוב ביותר, לתסריט הטוב ביותר ולשחקן הטוב ביותר, הלא הוא אל פצ'ינו.

תודה, אמנון, על הרצאה מעניינית ועל שאתה מחבר אותנו לעשייה קולנועית איכותית.

ובחמישי בערב הפא"ב אירח את כולנו לערב של כיף וחוויה עם הפאב קוויז, הפעם בנושא איטליה.

כל הכבוד לקבוצה המנצחת: "הקבוצה הסבירה", אתם אלופים!!

תודה ענקית להוגי ומחברי הקוויז: **הילה דגני, יהודית בז'רנו ומעין אביגד** המופלאים וכמובן תודה לצוות הפא"ב, אין עליכם!

ניצלנו כבר את המעמד לפרידה **מיהודית בז'רנו**. יהודית, את תחסרי לנו מאוד אבל אנחנו יודעות שמחכה לכם עולם שלם של חוויות ודברים טובים בשוויץ, אז נאחל בהצלחה!

ביום שישי האחרון השקנו את בית התרבות במעמד חגיגי ומכובד. שחר גורן וספי פרי גזרו את הסרט והתכנסנו לטקס הפתיחה שכלל נאומים, ברכות וקטעים מוזיקליים של הווגנרים המופלאים.

ברכות ואיחולים לעשייה איכותית ומרובה:

וכך פתחנו: "אנו שמחים ונרגשים שהגענו למעמד פתיחת בית התרבות. זהו ליבו של הקיבוץ וליבה הפועם של הקהילה שלנו. מאז שנבְּנה, בית התרבות הוא המרכז התרבותי אשר בו נחוג החגים, הועלו הצגות ומופעים והוקרנו סרטים. בית התרבות מאגד בתוכו את העבר, ההווה והעתיד של הקהילה שלנו. הארכיון, חדר יד לבנים (ששופץ וחזר לקדמותו) והספרייה הם כולם חלק בלתי נפרד ממנו.

בימים אלה, כשעוברים ליד בית התרבות בשעות הערב אפשר לראות בחלונות קבוצת נגנים צעירים שמתאמנים בחדר המוזיקה למופע, ילדים שבאים לפעילות אומנותית בחדר היצירה, נשים שבאות להתעמל וחוגים שונים שמתקיימים בספרייה. הלב שלנו חזר לפעום תרבות".

בפואייה הוקמה תערוכה מרתקת, "עבר הווה ועתיד, כרוניקה של בית התרבות".

נאספו בקפידה חומרים ארכיוניים וחומרים מחודשים. תודה ענקית לשרון גורן שאצרה והקימה תערוכה נפלאה זו! תודה לכלנית מלכין שסייעה ותמכה, ותודה ליהודית אייל וספי פרי שפתחו בפנינו את הארכיון.

מתוך דבריו של ספי פרי: "לאולם התרבות המשופץ והיפה, אותו אנו חונכים, יש היסטוריה ארוכה ומעניינת. לקיבוץ תל עמל, הראשון לחומה ומגדל, הייתה מודעות תרבותית עמוקה, כבר מהשנים הראשונות. בשנת 1946, עשור לקיבוץ, החברים עדיין גרים באוהלים וצריפים פשוטים, כותב החבר נח אשכנזי מאמר ארוך בעלון, והכתרת: "נקימה לנו מרכז לתרבות!"

ובקיבוץ יש וועדת מחנה, שהיום קוראים לה וועדת תכנון, ויש דיונים מהו מרכז תרבות זה.

הקיבוץ הגדיר כי המטרה העיקרית היא קיום חגים באולם, ותכנון הרצפה היה בהתאם.

לי זכורים סדרי פסח, והקהל מצטופף כסרדינים על ספסלים מקרשים וארגזים, השולחנות מדיקט, גרלנדה מאולתרת מאירה, אבל – אווירה חגיגית וחגים יפים – היו גם היו!

מגילת היסוד להקמת האולם חגיגית וכולה תקווה וחזון, ואפילו "יהא הבית משכן לחזון

תנועתנו!"

לאורך השנים כל המכלול הזה אכן היווה מרכז תרבותי, החל מהאולם עצמו ובו מופעים, חגים וסרטים, החדרים לצידו בהם התקיימו חוגים ושיבוט, הספרייה היפה, חדר הזיכרון ובו מרכז מורשת להתיישבות חומה ומגדל, ארכיון הקיבוץ, הדיסקו התוסס, ונתגעגע אל המועדון לחבר אשר על שפת הנחל – שם קראנו עיתון אמיתי ולא "על המשמר", והחברה פולה הגישה בשבת עוגת שמרים מיתולוגית וגלידה פונץ' בננה או מוקה וניל.

והאסי זורם, המקום מתפקד, עד השריפה.

אחרי מסלול הכנות ארוך – יצאנו לפרויקט השיפוץ. והיום – טקס חנוכת האולם הוא רגע מרגש עבורי. זה הזמן גם לציין שהתחדשנו בשלט הנצחה לבנם של משפחת הולצר כאמירת תודה על תרומתם רבת השנים לבית התרבות.

ואם בחידושים עסקינן, יצרנו סמל חדש לבית התרבות, שמשלב בתוכו את האיר הנפלא שציירה נאווה מידה ז"ל.

גם הילדים התחברו לאירוע ההשקה, דרך פעילות יצירה מקסימה בנושא קשתות, בהובלת לאה להב. ציירו והכינו קשתות מצבעי מים. נהנו ויצרו בחדווה.

יצאנו לשבת של שלום והתעוררנו לראשון של קרבות. נקווה שיבואו ימים של שקט ושהאירועים המתוכננים בהמשך יתקיימו. מופע פתיחת שנה – מופע מוזיקה של טובי המוזיקאים המקומיים. ואירועי חגי תשרי אשר בפתח – הכנת איגרות ברכה, טקס ראש השנה המשלב ארוחה קהילתית וקפה מצווה ועפיפוניאדה כמיטב המסורת.

"שיפה ושונה תהא השנה" וכולם ישבו לביתם.

ענת ונעמה

עידו גופר – Slow tourism

[בליווי צילומיו המרהיבים של שחר גורן]

לכתוב לעלון על טבע זה מאתגר. הטבע לא עובד לפי לוחות הזמנים של העורכת. הוא דינמי ומשתנה וקשה לצפות איך יראה מקום מסוים בעוד כחודש כאשר יצא העלון. תכננתי לשלוח אתכם לראות חצבים בגבעת החצבים אבל זה יחכה לפעם אחרת כי מאז התל נשרף ואין מקום יותר מתאים לראות חצב מאשר לאחר שריפה.

כשאומרים בתל-עמל "התל" מתכוונים כמובן **לתל השלושה**. שמות רבים לו לתל: בערבית הוא נקרא תל א- שוך, כלומר תל הקוצים ובמפות עוברת שמו לתל שוכה. כולם מכירים בקיבוץ בעל

פה את סיפור הקרב למרגלות התל בו נרצחו **מקס הלר**, יהודה פאפו ובנימין מלצקי (ואת הסיפור על החבר הרביעי, שלמה פרנק ממסילות שקפץ למי הג'מעין וניצל).

התל כאמור מכוסה ברובו בצמחיה חד שנתית – מה שבקיץ אנחנו קוראים לה "קוצים", ובמספר מיני שיחים כמו הצלף, שיזף השיח (הנבדל מ"עץ הדומים – השיזף המצוי" בזה שבחורף הוא משיר את עליו) ואטד ערבי, זה ממשל העצים. הרוב כאמור נשרף כליל בשריפה ואל דאגה – הוא גם יתחדש ויוריק עם בוא הגשם.

בזמן השריפה היה מרשים לראות את כמויות החגבים שעשו "שלמה פרנק" וקפצו מעבר לכביש לעבר הירוק של נחל שוקק שזורם היום ממערב לתל.

התל מארח מספר מאורות של דורבנים (עכשיו אחרי השריפה נסו לאתר אותם) ובית לציפורי שיר מקומיות. אני אוהב לקטוף שם פטריות בחורף מאחר שזה אזור שאינו מרוסס ובאביב הוא מתעטר בשלל פריחה שהבולטת בינה היא של עמודי החוטמית הזיפנית (AKA ורד הקציר AKA מגדל הפעמונים), שצובעים אותו בוורוד ססגוני.

אבל עכשיו הכול כאמור שחור, מלבד עמודי החצבים שנותנים תקווה לתקומה חדשה מהחורבן הכללי שמסביב. יש טעות נפוצה שהחצב קודם פורח ורק אחר כך מוציא עלים. נהפוך הוא – הפריחה היא פריחה מושהית, מאוחרת, של העלים של החורף הקודם. עמוד הפריחה גדל מלמטה למעלה בקצב מסחרר של 3 מ"מ בשעה ויכול להחזיק כשלושה שבועות כאשר כל פעם נפתחת עוד שורה של פרחים. אורך חייו של פרח הוא 24 שעות והוא נפתח בחצות הליל ולכן גם הצבע הלבן – על מנת למשוך מאביקים גם בחושך.

החצב הוא גיאופיט רב שנתי (צמח השומר את חומרי האנרגיה שלו בפקעת או בצל לשנה הבאה) וזה מה שמאפשר לו לפרוח עכשיו, אפילו אחרי השריפה, כי האנרגיה כבר נצברה בחורף הקודם. יש האומרים ששמו הוא הֶלֶחַם המילים חצי-אב, המרמז על זמן פריחתו ויש האומרים שזה בגלל יכולתו לחצוב את דרכו בסלע: שורשיו עמוקים (3-4 מטר!) וקשה מאוד להזיזו ממקומו. חקלאינו ד'קדם, וגם הבדואים ד'היום היו משתמשים בו לסימון גבולות החלקה שלהם, כך שאם היה בא מישהו ומנסה לגנוב לך מטר או שניים מהחלקה – היו עולים חזרה עמודי הפריחה של החצב ומסמנים את הגבול המקורי. לכן נאמר עליו בתלמוד: "חצובא – מְקַטַּע רִגְלִיהוֹן דְּרִשְׁעִיָּא" (החצב מקטע רגלי רשעים). ורש"י מסביר: עשב ששורשיו נוקבין ויורדין בעומק ואין מתפשט לצדדין כלל ונוטעין אותו בין גבולי שדות ובו תיחם יהושע לישראל את הארץ מקטע רגלי הרשעים ליום הדין שגוזלין וחומסים ומשיגין גבול ואין למדין ממנו: (רש"י על מסכת ביצה, כ"ה, ע"ב).

מומלץ לבעלי המגרשים בהרחבות, בבניה ותכנון פרטי או מרוכז כאחד.

אז לכו לתל וקבלו קצת נחמה וקצת אופטימיות והרבה יופי מהחצבים שמבצבצים מתוך האפר ותאמינו שעוד יהיה כאן טוב. אתם רשאים לזמזם לעצמכם את "החיטה צומחת שוב".

מזל טוב לילידי חודש ספטמבר

ערן גונן בן 50

מאחל לקהילה, למשפחה, לעצמי ולכל הברואים בדיוק אותו הדבר: אושר מוחלט, הארה ואהבה לכל

ובאופן יותר ספציפי

מה אתה מאחל לקהילה בה אתה חי?

שנצליח לראות בעיניים טובות את עצמנו, ואת כל ה"אחרים".

מה אתה מאחל למשפחה?

שמחה, בריאות, אהבה ויכולת לראות את היופי תמיד.

מה אתה מאחל לעצמך?

חכם גדול התייחס פעם לחיים כמסע אינסופי ממי שנדמה

שאנחנו למי שאנחנו באמת. מאחל לעצמי קבלה מלאה,

ושאדע מי אני באמת.

נולדו בספטמבר 2024 במזל טוב

זוהי תום רבין סלע; נעים להכיר

מזל טוב לרז רבין ואילן סלע
לרגל בואה לעולם של בתם הבכורה, תום
שנולדה ב-1.9.2024
מזל טוב לסבים אסנת ומשה, נדב ויהודית
ולכל המשפחה

שמחים עם כולכם.

זהו אור שמאלי; נעים להכיר

מזל טוב לשירה וניר שמאלי
לרגל בואו לעולם של בנם אור,
שנולד ב-10.9.2024
אח של דניאל וירדן
נכד של דורית תבדל"א וגבי כרמל ז"ל
נין של דבורה שלם תבדל"א ואלי כרמל ז"ל
ולכל המשפחה המורחבת
שמחים עם כולכם.

זוהי גאיה וימר; נעים להכיר

מזל טוב לנועה סגל וגל וינר
לרגל בואה לעולם של בתם הבכורה גאיה,
שנולדה ב-12.9.2024
נכדה ראשונה של רותי ודרור סגל
נינה שלישית של תלמה
ולכל שבט הסגלים
שמחים עם כולכם.

07:00

טל דפנא

בוקר טוב

סוקר מטעם משרד התקשורת יעשה סיבוב מדגמי
בחצרות הבתים וגם מבני ציבור לטובת מיפוי של
תשתיות התקשורת בקיבוץ.
המשך יום נעים.

מה שבקצה השני... מדור חדש בעלון
מבקש לצוד את סופי הסיפורים

הזדמנות לומר לטל

תודה ובהצלחה

היי טל, אני מתקשרת לברר
את תוצאות סקר התשתיות.

11:10

משרד התקשורת עשה מיפוי
פיזי של התשתית האופטית
במדינה. בכדי להבין את
אחוז הפריסה של סיבים
אופטיים עד הבית בקצה.
כל הכבוד למאיר פונרו ז"ל
שדאג לזה לפני שנים רבות.

11:13

אז אני מבינה שעמדנו יפה
בסטנדרט.

11:14

פריסה מלאה בקיבוץ,
מושלם.

11:16

יפה לנו!
ואם כבר מדברים, יש תוכניות
בקנה להרחבת הפס, או שאין
צורך?

11:18

לאחר המעבר ליס על גבי
האינטרנט היו מעט קשיים,
היום רוחב הפס וגם התשתית
עומדים בביקוש ויש עוד
רזרבות.

11:27

תודה טל, ויש על מה!

13:06

ב

13:06

20 שנה – לזכרו של אילן מוזר, כתב אחיו עמוס

אילן, אחינו האהוב,

20 שנים עברו מהיום העצוב והקשה שחווינו במשפחתנו.

אילן נהרג בתאונת דרכים בשנת 2004, ב-26.9, בין שבת לראשון, במוצאי יום הכיפורים, בצומת הכניסה לבארי, בדרך חזרה הביתה לקיבוץ ניר יצחק. בן 31 וחצי ביום מותו.

אילן, אחינו הבכור, נולד בפברואר 1973 להורינו, אמיר וחיה מוזר. אחריו הצטרפנו גם אנחנו למשפחה: כרמית, עמוס ושלומי.

בקיבוץ אילן היה בקבוצת "הרדוף". עד כיתה ה' למד בניר-דוד, בכיתה ו' במסילות ובכיתה ז' עבר ללמוד במוסד החינוכי "גלבוע" בבית אלפא, בקבוצת "שיטה". לאורך כל שנותיו במוסד עבד במדגה ואהב את העבודה הזו מאוד! למעשה הוא אהב לעבוד. את הלימודים אפשר לומר שפחות אהב, אך בהחלט סיים אותם בהצלחה רבה!

בסיום הלימודים עשה שנת שירות כמדריך בקן קיבוצי בבית הספר "מעלה הבשור" ושם בדרום הכיר את מיכל

אהובתו (ואהובתנו) כאשר הדריכו ביחד.

בסיום שנת השירות התגייס ליחידת "מורן-מיתר" שנחשבה אז מסווגת מאוד. לנו אף פעם לא סיפר במה הוא עוסק בצבא.

לאחר הצבא יצאו מיכל ואילן לטיול הגדול בדרום אמריקה למשך מספר חודשים. זאת כמובן אחרי הכנה מקיפה שכללה קניית ציוד מדוגם כמו שק"ש, נעליים ותיקים וברור שגם תכנון לפרטי פרטים של כל המסלול. בסיום הטיול חזרו מיכל ואילן ללימודים באוניברסיטת באר שבע שם סיים תואר בהנדסת חשמל ומחשבים.

אילן עבר לגור בניר יצחק עם מיכל, לה נישא בשנת 2001.

רותם הבכורה נולדה שנה לאחר מכן ואייל נולד

בדיוק חצי שנה לאחר התאונה...

רותם המתוקה כבר סיימה את שירותה בצה"ל ואייל האלוף התגייס לפני מספר חודשים.

אילן אהובנו היה עוגן מרכזי במשפחתנו: רציני, החלטי ונותן ביטחון, ממש כשמו – אילן שאפשר להישען עליו.

אהב לארגן, לבשל, לאכול, לטייל בכל מקום בארץ או בחו"ל ולצחוק.

הסיפור על אילן מתחבר כל כך לשנה האחרונה (וקשה לקלוט שכבר עברה שנה מאז ה-7.10.23).

היום מיכל נשואה לגידי שלנו ולהם גם שני ילדים מתוקים ואהובים – נטע ואדר. וביום הארור של ה-7 באוקטובר שרדו כולם את הלחימה בקיבוץ ניר יצחק ויחד פונו לאילת לאחר שעות ארוכות. בשנתיים האחרונות לחייו, אילן השלים קורס חובשים ונהגי אמבולנס כדי להיות חלק מכיתת הכוננות של הקיבוץ בעוטף עזה. במחשבות אפשר לדמיין איפה היה אילן מסתובב כאשר מתקפת המחבלים התחילה...

לכל אחד מאיתנו זיכרונות, סיפורים ותמונות משותפות עם אילן שלימד אותנו לעשות רברס עם טרקטור (ועגלה) וגם לנסוע באוטו (שששש...),

שהיה משתלט על הספה אצל ההורים,

ששכנע אותנו לאהוד את מכבי נתניה בכדורגל (!?),

ואת פילדלפיה ב-NBA ("כשתגדלו תבינו" ... וואלה, עד היום לא הבנו

אבל בכל זאת אוהדים), וכמובן מכבי תל אביב בכדורסל,

שניגן בסקסופון ושיחק כדורסל וצלח את הכנרת ואהב את האסי והסחנה והים,

שעזר בהחלטות בחיים

ושהיה אח גדול!

אילן שלנו,

הילדים שלך כל כך דומים לך.

זוכרים, אוהבים ומאוד מתגעגעים.

כרמית, עמוס ושלומי, חיה ואמיר

לזכר חברינו ובנינו שנפטרו בחדש ספטמבר אלול – תשרי

שם הנפטר	תאריך לועזי	תאריך עברי
לאה להב	12.9.1966	כ"ז אלול תשכ"ו
וובק (זאב) סלפטר	8.9.1986	ד' אלול תשמ"ו
רבקה ולדימרסקי	28.9.1988	י"ז תשרי תשמ"ט
יהושע שוכמן	21.9.1990	ב' תשרי תשנ"א
דבורה מידה	23.9.1995	כ"ח אלול תשנ"ה
סוניה קרונר	5.9.1996	כ"א אלול תשנ"ו
עמנואל אינהורן	1.9.1999	כ' אלול תשנ"ט
איזק (יצחק) פרמינגר	1.9.2001	י"ג אלול תשס"א
רפי עדן	21.9.2003	כ"ד אלול תשס"ג
אילן מוזר	26.9.2004	י"א תשרי תשס"ה
ברונקה זלוטניצקי	12.9.2005	ח' אלול תשס"ה
שמואל חרמוני	8.9.2007	כ"ה אלול תשס"ז
חיה ביכובסקי	28.9.2008	כ"ח אלול תשס"ח
שרה אברהמי	14.9.2010	ו' תשרי תשע"א
ידג'יה גייסט	29.09.2010	כ"א תשרי תשע"א
פולה אייזנברג	14.09.2016	י"א אלול תשע"ו
רבקה צ'סלר	14.09.2018	ה' תשרי תשע"ט
דב זמיר	2.9.2021	כ"ה אלול תשפ"א

תשבץ הגיון – הוריקן [אורי קלס]

6		5		4		3	2	1
					8			7
	12		11		10			9
			15			14		13
							16	
19			18					17
	22			21				20
		24		23				
		26						25

הגדרות

מאונך

מאוזן

1. לפני הכל הפסקה לשירת הגיבורים (4)
2. תם וסיים אחרת את עלילות הגבורה (7)
3. + "9 מאוזן" 4 סוף בביתן (4)
4. בכל אחת יש אפס מקום לשבת (3)
5. באות ללחם הזה בלי בן זוגן (6)
6. כל זה במה שהוא רואה (4)
8. בחג יש תריסר בסבון (6)
11. נשימות כדי להגיע רחוק יותר (6)
12. קנו מפית וסידרו אותה לעינוגים (7)
14. האתר שבי יבוא על חשבוני (6)
17. איפוס לאחי שהוא בגילי (4)
19. בחש יד ועשה לביתו (4)
21. בין תפרו לו ופתחו לו (3)
24. "ראו 22 מאוזן"

1. העריך שהדלת היא בהמשך האם (3)
4. עשרים כאלו מגיעים לכבות את השריפה (5)
7. הבור לפני השירותים כשעשה סיבוב בחזרה (5)
9. ראו "3 מאונך"
10. היא נשרפה בגללה (6)
13. תפני עורף לעם ששב בירושלים (4)
15. נאפה בצורה אחרת את העוף (4)
16. בסיון יש מראה של נהר אגדי (7)
17. זה שוויון או התרמיל שלו? (4)
18. לא סגור על תפוח מוזר (4)
20. מתון או אחרת למאמין בדרכו (6)
22. + "24 מאונך" לא קשה, לא מתוק בתיק לביה"ס (4)
23. ימשיך ולא יוותר כשתיגמר המצבה (5)
25. סוג של בהמה סוטה (5)
26. ריש זע וזחל (3)